

سال دهم انسانی

۲۶ اردیبهشت ماه ۹۹

ردیف	مواد امتحانی	صفحه‌ی
۱	فارسی و نگارش (۱)	۳
۲	عربی زبان قرآن (۱)	۳
۳	دین و زندگی (۱)	۴
۴	دین و زندگی (۱) (شاهد «گواه»)	۴
۵	زبان انگلیسی (۱)	۵
۶	ریاضی و آمار (۱)	۶
۷	ریاضی و آمار (۱) (شاهد «گواه»)	۷
۸	اقتصاد	۹
۹	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۱
۱۰	تاریخ (۱) ایران و جهان باستان	۱۲
۱۱	جغرافیای ایران	۱۳
۱۲	جامعه‌شناسی (۱)	۱۳
۱۳	منطق	۱۴
۱۴	ریاضی و آمار (۱) (غیرمستترک)	۱۵
۱۵	اقتصاد (غیرمستترک)	۱۶
۱۶	علوم و فنون ادبی (۱) (غیرمستترک)	۱۷
۱۷	جامعه‌شناسی (۱) (غیرمستترک)	۱۸
۱۸	منطق (غیرمستترک)	۱۹

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف مام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی و نگارش (۱)

۱- (ممبریوار قورپیان، لغت، ترکیبی)
تزار: پادشاهان روسیه در گذشته / تاک: درخت انگور / خصم: دشمن / جلاجل: جمع جلجل، زنگ‌ها، زنگوله‌ها

۲- (ممبریوار قورپیان، املا، صفحه ۱۱۴)
شکل صحیح املایی: اشباح ← اشباه

۳- (ممبریوار قورپیان، آرایه، ترکیبی)
تشریح آرایه‌های سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: «سپیل فنا»: اضافه تشبیهی / واج‌آرایی: تکرار صامت «ن»
گزینه ۲: «مورد خطاب قرار دادن «دل»: تشخیص و استعاره / «بنیاد هستی برکنندن» کنایه از نابود کردن
گزینه ۴: «مورد خطاب قرار دادن «دل»: تشخیص و استعاره / تلمیح: اشاره به داستان حضرت نوح (ع) دارد.

۴- (مفسن فرایس - شیراز، آرایه، ترکیبی)
تناسب: «فریاد» و «بشنوی» / بیت فاقد آرایه «حسن آمیزی» است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: «حسن آمیزی: «نازکی لفظ» / طباق (تضاد): «معنی» و «لفظ»
گزینه ۲: «مراعات نظیر: «گل» و «گلاب» / کنایه: مصراع دوم کنایه از انتظار بیهوده داشتن
گزینه ۳: «استعاره: «موج» تشخیص دارد پس استعاره هم دارد. / جناس ناقص: «شست» و «است»

۵- (حسن پاسیار، دستور، ترکیبی)
جهان ← مضاف‌الیه (چون بعد از صدای کسره آمده ← غم جهان)
بوده ← نهاد (در اینجا اسم است).
نابوده ← نهاد (در اینجا اسم است).
بوده ← صفت (در مصراع پایانی بعد از صدای کسره آمده و صفت از نوع مفعولی است).

۶- (اسماعیل کنه‌ای، دستور، صفحه ۸۳)
ترتیب اجزای بیت به شیوه عادی است و شیوه بلاغی ندارد.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه ۱: «هرچه مراد باشد ← تقدم فعل بر سایر اجزای جمله (مسند = مراد)
گزینه ۲: «در مصراع دوم فعل قبل از مفعول آمده و شیوه بلاغی دارد.
گزینه ۴: «در مصراع اول مفعول (مکتوب) قبل از نهاد (که = چه کسی) آمده و شیوه بلاغی ساخته است.

۷- (حسن پاسیار، دستور، صفحه ۱۱۴)
در بیت «ح» واژه «ساقی» مناداست.
در بیت «د» واژه «مه» مناداست.

۸- (ابراهیم رضایی مقرر ۳ - لاهیجان، مفهوم، صفحه ۱۴۰)
مفهوم عبارت سؤال و گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، «بینش پاک و عاشقانه داشتن» است اما مفهوم گزینه ۱، «یکسانی مقام در عشق» و «ترک تعلقات کردن» است.

عربی (بان قرآن (۱)

۹- (اسماعیل کنه‌ای، مفهوم، صفحه ۱۱۳۹)
مفهوم مشترک ابیات مرتبط «عمل بد و مکافات آن» است. مفهوم گزینه «۴»، «جاودانگی نام نیک» است.

۱۰- (عبدالحمید رزاقی، مفهوم، صفحه ۱۱۳۴)
مفهوم صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴، «انتظار کشیدن برای ظهور حضرت مهدی (عج)» است اما مفهوم گزینه «۲» به زمان ظهور اشاره دارد.

۱۱- (قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۱۴۷)
«سیروا»: بگردید، سیر کنید / «فی الأرض»: در زمین / «فانظروا»: و ببینید، و بنگرید / «کیف»: چگونه، چطور / «بدأ الخلق»: آفرینش (خلقت) را آغاز (شروع) کرده است

۱۲- (قاله مشیرپناهی، ترجمه، صفحه ۶۱)
«کان... یقومون... ماضی استمراری»: می‌پرداختند / «السَّيَّاح»: جهان‌گردان، گردشگران / «إحصاء»: شمارش / «المعالم الأثرية والتاريخية»: آثار باستانی و تاریخی / «مُحافظاتنا الصحراوية»: استان‌های کویری (بیابانی) مان

۱۳- (علی‌اکبر ایمان‌پرور، ترجمه، صفحه ۶۷)
«الأدوية المكتوبة»: داروهای نوشته شده / «الوصفة»: نسخه / «الصَّيدلي»: داروفروش، داروخانه‌دار / «لیس عنده»: نزد او نیست، ندارد / «محرار»: دماسنج / «حسب مهندثة للصداع»: قرص‌هایی آرام‌بخش برای سردرد / «قطن طبي»: پنبه‌ای طبی

۱۴- (مریم آقاییاری، ترجمه، صفحه ۱۷۶)
ترجمه درست آیه شریفه (طبق کتاب درسی): «گواهی آنان نوشته خواهد شد و [از آن] پرسیده خواهند شد.»

۱۵- (مفید همایی، مفهوم، ترکیبی)
ترجمه عبارت سؤال: «هرکس قبل از سخن گفتن ببیندش از خطا در امان می‌ماند.»
که با بیت گزینه «۳» مطابقت دارد.
ترجمه سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: «هیچ دینی نیست برای کسی که وفای به پیمان ندارد.»
گزینه «۲»: «روزگار دو روز است: روزی به نفع تو و روزی به ضرر توست.»

۱۶- (ولی‌الله نوروزی، لغت، صفحه‌های ۵۸، ۶۷، ۷۰ و ۸۴)
در گزینه «۳» دو کلمه متضاد ذکر نشده است، ولی در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «الحرب، السلم / لک، علیک / حُسن، قُبْح» با هم متضاد هستند.

۱۷- (ولی‌الله نوروزی، لغت، صفحه‌های ۴۸، ۴۹، ۸۵ و ۹۳)
«پرنده‌ای که با صدایش به حیوانات درباره خطر هشدار می‌دهد»: جغد (نادرست است و پاسخ درست آن کلمه «الغراب (کلاغ)» می‌باشد).

۱۸- (علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه ۵ و ۶۳)
«لا يُصدِّقُ»: فعل منفی، «العاقلُ»: فاعل معرب و «قولُ» مفعول معرب است.
تشریح گزینه‌های دیگر:
گزینه «۲»: ضمیر «کم» در «أنتأکم»، «استعمرکم» مفعول‌های مبنی‌اند.
گزینه «۳»: ضمیر «ی» در «أدخِلنی» مفعول مبنی است.
گزینه «۴»: ضمیر «هما» در «خاطبهما» و «هذه» مفعول‌های مبنی‌اند.

۱۹-

(علی اکبر ایمان پرور، قواعد، صفحه ۷۵)
در این عبارت «حَفَرُ» فعل ماضی معلوم و «تُحَدَّرُ» فعل مضارع معلوم است، پس در این گزینه فعل مجهول نیامده است؛ «کارگران چاهی را برای قرار دادن لوله‌ها حفر کردند در حالی که تابلوها هموطنان را درباره حفر زمین هشدار می‌دهند.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سَمِعَ»: ماضی مجهول / «خاف»: ماضی معلوم

گزینه «۲»: «نَحَصُّ»: مضارع معلوم / «يُصَنَعُ»: مضارع مجهول

گزینه «۳»: «تَسْتَحْدِمُ»: مضارع مجهول / «تَبَقَى»: مضارع معلوم

۲۰-

(علی اکبر ایمان پرور، قواعد، صفحه ۵۱ و ۸۷)
«فِي الصَّيْفِ»: جار و مجرور / «الجَوِّ»: مبتدا / «فِي أَكْثَرِ»: جار و مجرور / «تَقَاطُرٌ»: «بلادٍ» و «نَا»: مضاف‌إلیه / «حَارٌّ»: خبر (از نوع اسم است، نه جار و مجرور).

دین و زندگی (۱)

۲۱-

(سکینه گلشنی، فرجام کار، صفحه ۸۸)
عمیق‌ترین و کامل‌ترین نوع رابطه میان عمل و پاداش، تجسم عمل است. یعنی آن‌چه در روز قیامت به عنوان پاداش یا کیفر به ما داده می‌شود، عین عمل ماست. به‌عنوان مثال، کسی که مال یتیمی را به ناحق تصاحب می‌کند، اگر باطن عمل او در همین دنیا برملا شود، همگان خواهند دید که او در حال خوردن آتش است: «أَنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالِ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا»

۲۲-

(مهم‌ر رضایی‌بقا، آهنگ سفر، صفحه ۹۹)
پادمان باشد که یک حسابرسی بزرگ در قیامت در پیش داریم و اگر خودمان در اینجا به حساب خود نرسیم، در قیامت به‌طور جدی اعمال ما را محاسبه خواهند کرد. پیامبر اکرم (ص) فرمود: «حاسبوا انفسكم قبل ان تحاسبوا: به حساب خود رسیدگی کنید، قبل از اینکه به حساب شما برسند.»
دلیل نادرستی گزینه «۱»: در این گزینه که از سخنان حضرت علی (ع) است هشدار می‌شود.

۲۳-

(مهم‌ر رضایی‌بقا، آهنگ سفر، صفحه ۹۷)
بعد از سفارش‌هایی که لقمان حکیم به فرزندش می‌کند و راه و رسم زندگی را به او نشان می‌دهد (مقدم)، به وی می‌گوید: «و اصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور: بر آنچه (در این مسیر) به تو می‌رسد صبر کن که این از عزم و اراده در کارهاست.» (مؤخر)
پس یکی از نشانه‌های عزم و اراده قوی، صبر کردن در برابر مشکلات است.

۲۴-

(مهم‌ر ابراهیم مازنی، اعتماد بر او، صفحه ۱۰۹)
امام علی (ع) می‌فرماید: «اگر تنهایی، آنان (متوکلان به خداوند) را به وحشت اندازد یاد تو (خدا) آنان را آرام می‌سازد و اگر مصیبت‌ها بر آنان فرو بارد، به تو پناه آورند و روی به درگاه تو دارند، چون می‌دانند سررشته کارها به دست توست.»

۲۵-

(مهم‌ر ابراهیم مازنی، دوستی با خدا، صفحه ۱۱۹ و ۱۲۰)
با توجه به ادامه این آیه: «حَبِيبِكُمُ اللّٰهُ وَ يَغْفِر لِكُمْ ذُنُوبَكُمْ»، پیروی از پیامبر (ص)، که رساننده دستورات خداوند است، دوست داشته شدن توسط خداوند و آموزش گناهان از سوی او را به دنبال دارد. (پاداش اطاعت)
تشریح سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: آموزش گناهان، معلول و تابع پیروی از فرامین خداوند و رسول اوست.
گزینه «۳»: در این آیه سخنی از دوستی با ائمه اطهار به میان نیامده است.
گزینه «۴»: حیات بخشیدن به انسان، از ثمرات دوستی با خدا و پیروی از او، در این آیه نیست.

۲۶-

(مهم‌ر فرهنگیان، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۸ و ۱۳۱)
خداوند تعالی برخی از فایده‌های مهم‌ترین احکام خود را از طریق آیات قرآن کریم و سخنان معصومان به اطلاع ما رسانده است (بخش اول همه گزینه‌ها درست است). اگر در رکوع و سجود، عظمت خدا را در نظر داشته باشیم، در مقابل مستکبران خضوع و خشوع نخواهیم کرد.

۲۷-

(سکینه گلشنی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۳)
ترجمه آیات ۹۰ و ۹۱ سوره مائده: «ای مردمی که ایمان آورده‌اید؛ به راستی شراب و قمار و بت‌پرستی و تیرک‌های بخت‌آزمایی، پلید و از کارهای شیطانی است. پس از آن‌ها دوری کنید تا رستگار شوید. شیطان می‌خواهد با شراب و قمار بین شما دشمنی و کینه ایجاد کند و شما را از یاد خدا دور سازد و از نماز بازدارد.»

۲۸-

(مهم‌ر فرهنگیان، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۳ و ۱۴۴)
روزی یکی از مدعیان زهد و پرهیز از دنیا، امام صادق علیه‌السلام را دید که لباس زیبایی پوشیده است. وی به امام گفت: جد شما این گونه لباس‌ها را نمی‌پوشید. امام (علیه‌السلام) فرمود: «در آن زمان مردم در سختی بودند، اما امروز ما در شرایط بهتری هستیم و عموم مردم توانایی پوشیدن چنین لباسی را دارند.» آراستگی، اختصاص به زمان حضور در اجتماعات و معاشرت‌ها ندارد؛ بلکه شامل زمان حضور در خانواده، و از آن مهم‌تر زمان عبادت نیز می‌شود.

۲۹-

(مهم‌ر رضایی‌بقا، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۳ و ۱۵۴)
پوشش مناسب، از نشانه‌های «عفاف» است. شناخته شدن به عفاف و پاک‌ی، از فواید و ثمرات حجاب است.

۳۰-

(مهم‌ر رضایی‌بقا، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۵)
ادعای خانه‌نشینی کردن زنان و سلب آزادی آنان با نگاه قرآن کریم و سیره پیشوایان دین ناسازگار است. قرآن کریم عفت حضرت مریم (س) را در معبدی که همگان، چه زن و چه مرد، به پرستش می‌آیند می‌ستاید.

دین و زندگی (۱) (شاهد «گواه»)

۳۱-

(کتاب آپی، فرجام کار، صفحه ۸۳ کتاب درسی)
بهشتیان با خدا هم صحبت‌اند و به جمله «خدا با! تو پاک و منزهی» مترنم‌اند. بهشت برای آنان سرای سلامتی (دارالسلام) است.

۳۲-

(کتاب آپی، فرجام کار، صفحه ۸۸ کتاب درسی)
رسول خدا (ص) در ضمن نصایحی که به یکی از یاران خود می‌کرد، فرمود: «برای تو ناچار هم‌نشینی خواهد بود که هرگز از تو جدا نمی‌گردد و با تو دفن می‌شود... آنگاه آن هم‌نشینی در رستخیز با تو برانگیخته می‌شود و تو مسئول آن هستی. پس دقت کن، هم‌نشینی که انتخاب می‌کنی، نیک باشد؛ زیرا اگر او نیک باشد، مایهٔ انس تو خواهد بود و در غیر این صورت، موجب وحشت تو می‌شود. آن هم‌نشینی، کردار توست.»

۳۳-

(کتاب آپی، آهنگ سفر، صفحه ۹۷ کتاب درسی)
اولین قدم در جهت قرار گرفتن در مسیر قرب الهی، تصمیم و عزم برای حرکت است. از آثار عزم قوی، استواری بر هدف و شکیبایی و تحمل سختی‌ها برای رسیدن به آن هدف است.

۳۴-

(کتاب آپی، اعتماد بر او، صفحه ۱۱۰ کتاب درسی)
با توجه به آیه «... إِنْ ارَادَنِی اللّٰهُ بِضَرْحٍ لَّنْ یُّضِرَّهِنَّ وَ ارَادَنِی بِرَحْمَةٍ لَّنْ یُّرَحِّمَنَّاهُنَّ وَ ارَادَنِی بِعَذَابٍ لَّنْ یُعَذِّبَنَّاهُنَّ وَ اِنَّ اللّٰهَ لَیَّخْبِرُ بِمَا یَعْمَلُونَ» رحمت: اگر خدا خواهد که به من گزندی رسد آیا آنان دورکنندهٔ گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من خواهد آیا آنان بازدارندهٔ رحمت او هستند؟ دلیل دل‌بستگی و اعتماد به خدا، از دست دادن تأثیرگذاری تمام عوامل مؤثر در برابر ارادهٔ خداست.

۳۵-

(کتاب آبی، دوستی یا خدا، صفحه ۱۱۸ کتاب درسی)
بنابر آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَتَسَاءَلُونَ حُبًّا لَّهِ: و بعضی از مردم همتایانی را به جای خدا می‌گیرند آنان را دوست می‌دارند مانند دوستی خدا اما کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند.» نقطه مقابل کسانی که همتایانی را به اندازه‌ی خداوند دوست می‌دارند مؤمنانی هستند که شدت محبتشان برای خداست و کلام امام صادق (ع) که فرمودند: «قلب انسان حرم خداست، در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید» مؤید این مطلب است.

۳۶-

(کتاب آبی، دوستی یا خدا، صفحه ۱۲۱ کتاب درسی)
امام خمینی (ره) در پیام ارزشمندی، به مسلمانان جهان سفارش می‌کنند: «باید مسلمانان، فضای سراسر عالم را از محبت و عشق نسبت به ذات حق و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا لبریز کنند.»

۳۷-

(کتاب آبی، یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۶ و ۱۳۷ کتاب درسی)
اگر روزه‌دار چیزی را که لای دندان مانده عمداً فرو ببرد، حکمش مانند کسی است که عمداً روزه نگیرد، یعنی باید هم فضای آن را به جای آورد و هم کفاره بدهد.

۳۸-

(کتاب آبی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۵ کتاب درسی)
انسان عفیف در وجود خود ارزش‌های والاتری می‌یابد که می‌تواند تحسین و احترام دیگران را برانگیزد.

۳۹-

(کتاب آبی، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۵ و ۱۴۶ کتاب درسی)
گر چه عفاف، خلعت هر انسان بافضیلتی اعم از زن و مرد است اما وجود آن در زنان و دختران ارزش بیشتری دارد، زیرا خداوند زنان را بیش از مردان به نعمت زیبایی آراسته است و زن مظهر جمال است. تبرج به معنای زیاده‌روی (نه تفریط) در آراسته کردن خود می‌باشد.

۴۰-

(کتاب آبی، زیبایی پوشیدگی، صفحه ۱۵۳ و ۱۵۴ کتاب درسی)
امام کاظم (ع) در جواب برادرش که پرسید، دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است؟ فرمود: «چهره و دست تا مچ»، و در آیه شریفه «... یدنین علیهن من جلابهن...» پوشش‌های خود را به خود نزدیک سازند، «جلباب» به عنوان پوششی که سبب دور شدن افراد ناپاک از زن مسلمان می‌شود، معرفی شده است.

زبان انگلیسی (۱)

۴۱-

(فربیا توکلی)
ترجمه جمله: «ما در قطار نشسته بودیم که ناگهان صدای عجیبی شنیدیم.»
تکنه مهم درسی:
وقتی کاری هم زمان با یک کار دیگر در گذشته انجام می‌شود آن را با زمان گذشته استمراری بیان می‌کنیم. در این جمله نشستن افراد در قطار عملی بوده که استمرار داشته است و فعل شنیدن صدا ناگهان اتفاق افتاده است.

(گرامر)

۴۲-

(فربیا توکلی)
ترجمه جمله: «لطفاً خیلی سریع حرف نزن من انگلیسی را خیلی خوب نمی‌فهمم.»
تکنه مهم درسی:
دو قید "fast" و "well" از جمله قیدهای بی قاعده می‌باشند. قیدی به شکل "fastly" نداریم (رد گزینه‌های ۲ و ۴). در هر دو جای خالی باید قید حالت بیاید که فعل را توصیف می‌کند (رد گزینه ۱).

(گرامر)

۴۳-

(فربیا توکلی)
ترجمه جمله: «بیشتر معلمان در مدرسه می‌خواهند که شما نسبت به آنها و دانش‌آموزان دیگر مؤدب باشید.»
(۱) فوق‌العاده (۲) مؤدب (۳) خنده دار، با مزه (۴) مشهور
(واژگان)

۴۴-

(سارا حسن‌زاده)
ترجمه جمله: «کودکان به طرز حیرت‌انگیزی پراورزی هستند، می‌توانند ساعت‌ها بازی کنند بدون اینکه خسته شوند.»
(۱) پراورزی (۲) مفید (۳) ضعیف (۴) موفق
(واژگان)

۴۵-

(سارا حسن‌زاده)
ترجمه جمله: «سارا به او توصیه کرد که یک تعطیلات طولانی بگذرانند، بنابراین او سریعاً کار را ترک کرد و به سفر در جهان پرداخت.»
(۱) از دست دادن (۲) ترک کردن (۳) اختراع کردن (۴) سفر کردن
(واژگان)

۴۶-

(سارا حسن‌زاده)
ترجمه جمله: «سگ در بهشت خود بود هر وقت که صاحبش او را به پارک سگ‌ها می‌برد.»
(۱) کشور (۲) طبیعت (۳) بهشت (۴) قاره
(واژگان)

ترجمه درک مطلب

جاذبه‌های گردشگری و مقاصد گردشگری یکسان نیستند. جاذبه گردشگری مکانی است که گردشگران به دلیل ارزش طبیعی، تاریخی یا فرهنگی از آن دیدن می‌کنند. پارک‌ها، بیابان‌ها و جنگل‌ها نمونه‌هایی از جاذبه‌های طبیعی گردشگری هستند. ساختمان‌ها و موزه‌های باستانی نیز نمونه‌هایی از جاذبه‌های گردشگری فرهنگی و تاریخی هستند. مقصد گردشگری، اما، یک شهر یا کشور است که گردشگران برای لذت بردن و سپری کردن اوقات خوب از آن دیدن می‌کنند. یک مقصد گردشگری ممکن است بیش از یک جاذبه گردشگری داشته باشد. به عنوان مثال در پاریس، گردشگران می‌توانند از برج‌ها، موزه‌ها و پارک‌ها دیدن کنند.

۴۷-

(تیمور رحمتی‌کله‌سرایلی)
ترجمه صورت سؤال: کدام گزینه بهترین عنوان برای این متن است؟
«تفاوت بین جاذبه‌های گردشگری و مقاصد گردشگری»
(درک مطلب)

۴۸-

(تیمور رحمتی‌کله‌سرایلی)
ترجمه صورت سؤال: ضمیر **its** در خط دوم به ... اشاره دارد (برمی‌گردد).
«Place»
(درک مطلب)

۴۹-

(تیمور رحمتی‌کله‌سرایلی)
ترجمه صورت سؤال: نزدیک‌ترین کلمه از نظر معنایی به واژه "however" در پاراگراف دوم، گزینه ... است.
«But»
(درک مطلب)

۵۰-

(تیمور رحمتی‌کله‌سرایلی)
ترجمه صورت سؤال: براساس متن، کدام گزینه یک مقصد گردشگری نیست؟
«موزه»
(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱)

۵۱-

(فریبه هاشمی، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

می‌دانیم محور تقارن سهمی $y = ax^2 + bx + c$ خطی به موازات محور y ها خواهد بود که از رأس سهمی عبور می‌کند و از رابطه $x = -\frac{b}{2a}$ بدست می‌آید، داریم:

$$y = -x^2 + 2x - 8 \Rightarrow \text{معادله محور تقارن: } x = -\frac{2}{2 \times (-1)} = \frac{-2}{-2} = 1$$

معادله محور تقارن: $x = 1$

۵۲-

(مهمرب پیریایی، نمودار تابع درجه ۲، صفحه ۶۳ تا ۷۰)

برای بدست آوردن نقطه تقاطع دو نمودار کافی است، ضابطه‌های آن‌ها را با یکدیگر برابر قرار دهیم:

$$\begin{cases} y = -3x + 2 \\ y = 2x^2 + x + 2 \end{cases} \Rightarrow 2x^2 + x + 2 = -3x + 2$$

$$\Rightarrow 2x^2 + x + 2 + 3x - 2 = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 + 4x = 0 \Rightarrow 2x(x + 2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} 2x = 0 \Rightarrow x = 0 \\ x + 2 = 0 \Rightarrow x = -2 \end{cases}$$

حال با قرار دادن $x = -2$ و $x = 0$ در یکی از دو معادله، مقادیر y متناظر با آن‌ها را به دست می‌آوریم:

$$x = 0 \Rightarrow y = -3 \times (0) + 2 = 0 + 2 = 2$$

$$x = -2 \Rightarrow y = -3 \times (-2) + 2 = 6 + 2 = 8$$

با توجه به گزینه‌ها، گزینه «۲» درست است.

۵۳-

(امیر زراندوز، گردآوری داده‌ها، صفحه ۷۲ تا ۸۴)

جنسیت افراد، متغیر کیفی اسمی است. ضمناً با تغییر نمونه، آماره‌ها نیز در حالت کلی تغییر می‌کنند. با توجه به شکل آماره‌ها و پارامترها را بدست می‌آوریم:

$$\frac{3}{5} = \text{آماره پسران} \quad \frac{10}{15} = \frac{2}{3} = \text{پارامتر پسران}$$

$$\frac{2}{5} = \text{آماره دختران} \quad \frac{5}{15} = \frac{1}{3} = \text{پارامتر دختران}$$

واضح است که آماره دختران از پارامتر پسران، کوچکتر است.

۵۴-

(امیر زراندوز، معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵ تا ۸۸)

گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» صحیح هستند.

دقت کنید که تقریباً ۵۰ درصد داده‌ها قبل از میانه و ۵۰ درصد آنها بعد از میانه قرار دارند نه میانگین.

۵۵-

(عمید زرین‌کفش، معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۸۵ تا ۸۸)

با توجه به جدول برای بدست آوردن میانگین وزن دار داریم:

داده‌ها	۶	۸	۱۲
وزن (ضریب)	۳	a	a+1

$$\bar{x} = \frac{6 \times 3 + 8 \times a + 12 \times (a+1)}{3 + a + a+1} = 9$$

$$9 = \frac{18 + 8a + 12a + 12}{2a + 4} \Rightarrow 9 \times (2a + 4) = 20a + 30$$

$$\Rightarrow 18a + 36 = 20a + 30 \Rightarrow 20a - 18a = 36 - 30$$

$$2a = 6 \Rightarrow a = 3$$

۵۶-

(امیر مضموریان، معیارهای پراکندگی، صفحه ۱۸۹ تا ۹۱)

در داده‌های مذکور فراوانی داده ۱۳ از بقیه بیش‌تر است، پس مد برابر ۱۳ است که با حذف آن، داده‌ها عبارت‌اند از:

۱۴، ۱۹، ۱۲، ۱۷، ۱۸

$$\bar{x} = \frac{14 + 19 + 12 + 17 + 18}{5} = \frac{80}{5} = 16$$

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

$$= \frac{(14-16)^2 + (19-16)^2 + (12-16)^2 + (17-16)^2 + (18-16)^2}{5}$$

$$= \frac{4 + 9 + 16 + 1 + 4}{5} = \frac{34}{5}$$

$$\sigma^2 = \frac{34}{5} = 6.8 \Rightarrow \sigma = \sqrt{6.8} \approx 2.6$$

تذکر: اگر جذر گرفتن مشکل است، گزینه‌ها را به توان ۲ برسانید و ببینید حاصل کدام گزینه تقریباً ۶/۸ می‌شود.

۵۷-

(امیر مضموریان، معیارهای گرایش به مرکز و معیارهای پراکندگی، صفحه ۸۵ تا ۹۲)

چهار داده اضافه شده، انحراف معیار صفر دارند یعنی با هم برابرند. این داده‌ها را x در نظر می‌گیریم.

میانگین ۱۶ داده اولیه ۱۳ است، یعنی:

$$13 = \frac{\text{مجموع داده‌های اولیه}}{16}$$

$$\Rightarrow \text{مجموع داده‌های اولیه} = 208$$

حال با اضافه شدن ۴ داده جدید میانگین برابر است با:

$$\bar{x}_{\text{جدید}} = \frac{208 + 4x}{20} \Rightarrow 12 = \frac{208 + 4x}{20}$$

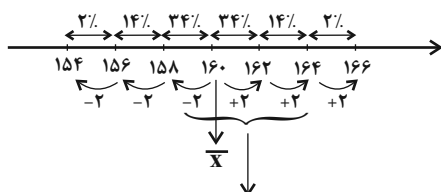
$$\Rightarrow 208 + 4x = 240 \Rightarrow 4x = 32 \Rightarrow x = 8$$

داده‌های اضافه شده به صورت ۸، ۸، ۸، ۸ است که میانگین آنها نیز ۸ است.

۵۸-

(امیر زراندوز، معیارهای پراکندگی، صفحه ۸۹ تا ۹۳)

با توجه به منحنی نرمال داده‌ها خواهیم داشت:

$$82\% = 34\% + 34\% + 14\% = \text{درصد محدوده مورد نظر}$$

حالا با یک تناسب ساده تعداد افراد محدوده بالا بدست می‌آید:

درصد تعداد

$$\frac{400}{x} \mid \frac{100}{82} \Rightarrow x = \frac{400 \times 82}{100} = 328 \text{ نفر}$$

-۶۵

(کتاب آبی، معیارهای گرایش به مرکز، صفحه ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

$$\text{داده ششم} + \text{داده پنجم} = \text{میانۀ زوج} = ۱۰ = \text{تعداد داده‌ها}$$

با کم کردن مقدار ثابت و مثبت a از کم‌ترین داده و اضافه کردن آن به بیش‌ترین داده، داده‌های پنجم و ششم تغییر نمی‌کنند و بنابراین میانۀ تغییر نمی‌کند.

-۶۶

(کتاب آبی، معیارهای پراکندگی، صفحه ۱۹ تا ۹۱ کتاب درسی)

طبق رابطه میانگین داریم:

$$\bar{x} = \frac{2m + 5 + m + 1 + 2m}{3} = \frac{5m + 6}{3} = 2m + 2 \quad \bar{x} = 14$$

$$2m + 2 = 14 \Rightarrow m = 6$$

پس داده‌ها عبارتند از: ۱۷, ۷, ۱۸. برای بدست آوردن واریانس آن‌ها داریم:

$$\sigma^2 = \frac{(17-14)^2 + (7-14)^2 + (18-14)^2}{3} = \frac{9 + 49 + 16}{3} = \frac{74}{3}$$

-۶۷

(کتاب آبی، معیارهای پراکندگی، صفحه ۱۹ تا ۹۳ کتاب درسی)

اگر داده‌ها به صورت $x_1, x_2, \dots, x_n$ باشند، در این صورت انحراف معیار از رابطه زیر بدست می‌آید، که می‌توانید به صورت ساده خودتان این رابطه را ثابت کنید.

$$\sigma = \sqrt{\frac{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}{n} - \bar{x}^2}$$

ابتدا میانگین را حساب می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + \dots + x_{40}}{40} = \frac{100}{40} = 2.5$$

$$\sigma = \sqrt{\frac{x_1^2 + \dots + x_{40}^2}{40} - \bar{x}^2} = \sqrt{\frac{340}{40} - (2.5)^2}$$

$$= \sqrt{8.5 - 6.25} = \sqrt{2.25} = 1.5$$

-۶۸

(کتاب آبی، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۰ تا ۱۰۲ کتاب درسی)

اندازه زاویه مرکزی مربوط به هر دسته در نمودار دایره‌ای، متناسب با فراوانی آن دسته است.

$$\begin{cases} \hat{B} = 2\hat{A} \\ \hat{C} = 2\hat{A} \Rightarrow \hat{A} + \hat{B} + \hat{C} + \hat{D} = 360^\circ \Rightarrow \hat{A} + 2\hat{A} + 2\hat{A} + \hat{D} = 360^\circ \\ \hat{D} = 6\hat{A} \end{cases}$$

$$\Rightarrow 12\hat{A} = 360^\circ \Rightarrow \hat{A} = \frac{360^\circ}{12} = 30^\circ$$

-۶۹

(کتاب آبی، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۵ تا ۱۰۹ کتاب درسی)

میانۀ هر دو نمودار برابر است. کارگر «ب» دامنه نسبتاً کوچکتر دارد ولی کارگر «الف»

دامنه بزرگتری دارد. گاهی این کارگر امتیاز بسیار بیشتری نسبت به کارگر «ب» می‌گیرد

و گاهی امتیازات کمتری، اما کارگر «ب» ثبات بیش‌تری دارد و معمولاً امتیازات او از

کارگر «الف» بیش‌تر است.

-۷۰

(کتاب آبی، نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۵ تا ۱۰۹ کتاب درسی)

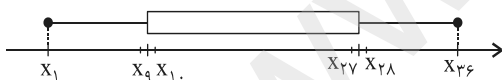
اگر داده‌ها را با $x_1, \dots, x_{36}$ نشان دهیم آن‌گاه:

$$\text{میانۀ زوج} = \frac{x_{18} + x_{19}}{2} = \text{تعداد داده‌ها} = 36$$

$$\rightarrow \text{زوج} = 18 = \text{تعداد داده‌ها در نیمه اول یا در نیمه دوم}$$

$$Q_1 = \frac{x_9 + x_{10}}{2}$$

$$Q_3 = \frac{x_{27} + x_{28}}{2}$$

$$\frac{x_1 + \dots + x_9}{9} = 22 \Rightarrow x_1 + \dots + x_9 = 198$$

$$\frac{x_{28} + \dots + x_{36}}{9} = 30 \Rightarrow x_{28} + \dots + x_{36} = 270$$

$$\frac{(x_1 + \dots + x_9) + (x_{10} + \dots + x_{27}) + (x_{28} + \dots + x_{36})}{36} = 27/5$$

$$\Rightarrow \frac{198 + x_{10} + \dots + x_{27} + 270}{36} = 27/5$$

$$\Rightarrow x_{10} + \dots + x_{27} = 36 \times 27/5 - 468 = 990 - 468 = 522$$

$$\Rightarrow \frac{x_{10} + \dots + x_{27}}{18} = \frac{522}{18} = 29$$

اقتصاد

۷۱-

(سارا شریفی، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۶ و ۸۷)

۱ = سهم دهک پنجم - سهم دهک ششم

درصد ۹ = سهم دهک ششم $\Rightarrow 1 = 8 - 1$ سهم دهک ششم

۳۳ = سهم دهک نهم + سهم دهک هشتم

درصد ۱۶ = سهم دهک هشتم $\Rightarrow 33 = 17 + 16$ سهم دهک هشتم

درصد ۵ = $\frac{1}{4} \times 10 = 2.5$ سهم دهک سوم $\Rightarrow$ سهم دهک هفتم $\frac{1}{4}$ = سهم دهک سوم

(مجموع کل سهم دهک‌ها به جز سهم دهک دهم) = ۱۰۰ - سهم دهک دهم

درصد ۱۹ = $17 + 16 + 10 + 9 + 8 + 7 + 5 + 4 - 100$

۷۲-

(فاطمه فهیمیان، فقر و توزیع درآمد، صفحه ۸۸)

- توزیع عادلانه درآمد و کاهش فقر می‌تواند - انگیزه قدرتمند همکاری و مشارکت عموم افراد جامعه را در فرآیند توسعه سالم اقتصادی ایجاد کند.

- هرگونه سرمایه‌گذاری در زمینه آموزش و تأمین اقتصادی - اجتماعی انسان‌ها، به افزایش بهره‌وری نیروی کار و افزایش درآمد ملی منجر می‌شود.

- در جامعه‌ای که بیشتر افراد آن در فقر به سر می‌برند و به ناامیدی و عدم اعتماد به خود دچارند - حرکت به سمت توسعه اقتصادی با موانع جدی روبه‌رو خواهد شد.

۷۳-

(موسا عفتی، دولت و اقتصاد، صفحه‌های ۹۱، ۹۲ و ۹۵)

الف) سیاست مالی انقباضی (کاهش مخارج دولت و افزایش مالیات) در مواقع تورم با کاهش تقاضای کل در اقتصاد موجب ثبات اقتصادی می‌شود.

ب) یکی از اهداف دولت در عرصه اقتصاد، ایجاد «اشتغال کامل» است. برای تحقق این هدف، دولت‌ها می‌کوشند شرایط «رونق اقتصادی» را فراهم آورند. در چنین شرایطی، فعالیت‌های تولیدی گسترش می‌یابد و تمایل تولیدکنندگان به استخدام نیروی کار جدید بیش تر می‌شود. این به معنای ایجاد فرصت‌های شغلی جدید و رسیدن به اشتغال کامل است.

۷۴-

(کنکور سراسری ۸۴، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۳ کتاب درسی)

فعالیت‌های دولت در عرصه اقتصاد را در دو محور عمده می‌توان بررسی نمود: الف) عرضه کالاها و خدمات، ب) وضع مقررات، سیاست‌گذاری و حکمرانی در اقتصاد

۷۵-

(فاطمه فهیمیان، دولت و اقتصاد، صفحه ۹۳ و ۹۶)

الف) ممکن است دولت به تولید و عرضه بعضی کالاها مایل باشد و از طریق آن‌ها کسب درآمد کند مثل کشف، استخراج، تصفیه و توزیع فرآورده‌های نفتی. هم‌چنین در برخی زمینه‌ها مردم و به عبارتی دیگر، «بخش خصوصی» حاضر به سرمایه‌گذاری نمی‌شوند. دلیل این کار نیز می‌تواند عدم اطمینان از سودآوری، نیاز به سرمایه اولیه بسیار زیاد یا عوامل دیگر باشد، مثل ارائه کالاها و خدماتی چون امنیت، آموزش و پرورش و برخی از شاخه‌های صنعت که به سرمایه اولیه بسیار زیادی نیاز دارد، مثل تولید فولاد. علاوه بر این در بعضی حالت‌های خاص، دولت به ناچار برخی مؤسسات تولیدی و تجاری را تحت پوشش می‌گیرد و بدین ترتیب در بازار تولید و عرضه بعضی کالاها و خدمات درگیر می‌شود. این وضعیت به دلیل بروز جنگ تحمیلی در کشور ما اتفاق افتاد و دولت به ناچار مالکیت و اداره برخی واحدهای صنعتی و تولیدی را به عهده گرفت.

ب) صورت سؤال قیمت آب آورده شود سپس با عبارات قسمت ب گزینه «۴» تکمیل شود.

۷۶-

(موسا عفتی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۹۹)

الف) طبق اصل ۵۲ قانون اساسی، بودجه کل کشور توسط دولت تهیه می‌شود و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد.

ب) ماده واحد رقم کل درآمدها و هزینه‌های یک سال را مشخص می‌کند و تبصره‌ها در بردارنده ضوابط و مقررات خاص مربوط به چگونگی کسب درآمد و صرف هزینه‌های پیش‌بینی شده در بودجه است.

۷۷-

(سارا شریفی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۰)

الف) ارقام بودجه به‌طور تخمینی تعیین می‌شوند و در پایان سال پس از اجرای بودجه، تفاوت ارقام پیش‌بینی شده با مخارج وصول شده در سندی به نام «تفریغ بودجه» مشخص می‌شود.

ب) این سند، دستیابی به اهداف و پایبندی و یا عدم پایبندی دستگاه‌ها به تکالیف بودجه را مشخص می‌کند.

این رو نظارت برای اجرای بودجه در تمامی کشورها برعهده مجلس نمایندگان است. ج) معمولاً نظارت بر اجرای بودجه و ارائه سند تفریغ به‌عهده دیوان محاسبات است که اعضای آن را نمایندگان مجلس انتخاب می‌کند.

۷۸-

(سارا شریفی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۴ و ۱۰۵)

ریال ۷,۲۰۰ = $60,000 \times \frac{12}{100}$ مالیات ماهانه پرداختی فرد B

ریال ۸۶,۴۰۰ = $7,200 \times 12$ مالیات سالانه پرداختی فرد B

نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه، «تصادفی» است.

ریال ۱۲,۰۰۰ = $75,000 \times \frac{16}{100}$ مالیات ماهانه پرداختی فرد A

ریال ۳,۲۰۰ = $40,000 \times \frac{8}{100}$ مالیات ماهانه پرداختی فرد C

ریال ۸,۸۰۰ = $12,000 - 3,200$

۷۹-

(نسرین بیغری، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۴ تا ۱۰۳)

الف) مالیات‌ها براساس پایه مالیاتی به دو نوع مستقیم و غیرمستقیم، دسته‌بندی می‌شود:

مالیات مستقیم: ۱) مالیات بر درآمد: به انواع درآمدها تعلق می‌گیرد. مانند: مالیات بر حقوق، مالیات بر درآمد اصناف، مالیات بر درآمد کشاورزی، مالیات بر درآمد املاک، ۲) مالیات بر دارایی و ثروت: به انواع دارایی - اعم از منقول و غیرمنقول - تعلق می‌گیرد. مانند: خانه، زمین، اتومبیل و ...

مالیات غیرمستقیم: ۱) مالیات بر نقل و انتقالات دارایی، ۲) حقوق و عوارض گمرکی: این نوع مالیات به کالاهای صادر یا وارد شده تعلق می‌گیرد و در واقع مالیات بر تجارت خارجی است. ۳) عوارض: انواع عوارض مانند عوارض مندرج در قیوض و عوارض شهرداری. قسمتی از بهای خدماتی است که دولت برای مردم انجام می‌دهد مثل: نظافت شهر، آسفالت کردن خیابان‌ها، حفظ زیبایی شهر، ایجاد پارک و جوی‌ها چون عوارض اتومبیل یا عوارض نوسازی. ۴) مالیات بر فروش، ۵) مالیات بر ارزش‌افزوده

ب) بدترین نوع استقراض: قرض گرفتن از نظام بانکی و بانک مرکزی، زیرا موجب افزایش نقدینگی کشور می‌شود.

ج) فرار مالیاتی نوعی دزدی است و گویی فرد، کالاها و خدمات عمومی را دریافت می‌کند و مابه ازای آن را پرداخت نمی‌کند! همچنین این، به معنای عدم مشارکت در مسئولیت‌های اجتماعی و کمک نکردن به افراد نیازمند است.

۸۰-

(سارا شریفی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۳ و ۱۰۴)
در مالیات غیرمستقیم چون پرداخت‌کننده نهایی آن مشخص و معین نیست و امکان انتقال بار مالیاتی بسیار زیاد است. انواع مالیات غیرمستقیم: مالیات بر نقل و انتقالات دارایی، حقوق و عوارض گمرکی، عوارض، مالیات بر فروش و مالیات بر ارزش افزوده در مالیات مستقیم دولت می‌تواند افراد پردرآمد و کم‌درآمد یا افراد ثروتمند و افراد فقیر را از هم جدا کند و فقط از گروه خاصی مالیات بگیرد. زیرا امکان انتقال بار مالیاتی آن کم است. انواع مالیات مستقیم: مالیات بر درآمد و مالیات بر دارایی و ثروت

۸۱-

(علیرضا رضایی، بودجه و امور مالی دولت، صفحه ۱۰۶ و ۱۰۷)
هزینه‌های اداری: هزینه‌هایی که برای چرخش کار جاری نهادها صرف می‌شوند. هزینه‌های سرمایه‌ای: آن دسته از هزینه‌های دولتی که صرف احداث بنا یا خرید کالاهایی می‌شود که با بقای اصل آن‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. پرداخت‌های انتقالی: هزینه‌هایی که دولت بلاعوض و به صورت هدفمند به منظور تأمین اجتماعی و رفع نابرابری‌ها پرداخت می‌کند. هزینه‌های جاری: با توجه به رشد جمعیت و افزایش درآمد جامعه در طی زمان کمتر موردی پیش می‌آید که این نوع هزینه‌ها سیر نزولی داشته باشد.

۸۲-

(مهسا عفتی، اقتصاد بین‌الملل، صفحه‌های ۱۱۱، ۱۱۳ و ۱۱۲)
الف) نبود راه‌های مناسب باعث افزایش هزینه‌های تجارت و خطر حمله و هجوم دردها و راهزنان از آثار موانع قانونی، ناامنی و ضعف دولت‌ها بوده است.
ب) انقلاب دریانوردی ایرانیان و مسلمانان در قرون ۱۲-۱۳ میلادی و سپس اروپاییان در قرن ۱۵ و پیدایش صنعت بخار، حمل و نقل ریلی و هوانوردی و به دنبال آن، پیشرفت دانش فنی بشر، وجود امنیت نسبی در سرزمین‌ها، راه‌های مناسب و مقررات مورد قبول بین‌المللی، موجب شد هزینه‌های تجارت نه تنها در داخل مرزها بلکه در خارج از آن نیز کاهش یابد.
ج) موقعیت و امکانات طبیعی موجود یا فناوری در هر کشور سبب می‌شود که ساکنان آن کشور به تولید کالاهای خاصی بپردازند.
د) کشورهای اروپایی با تشکیل اتحادیه اقتصادی و حتی انتخاب پول واحد، بازرگانی کل اروپا را تقریباً به صورت بازرگانی داخلی درآورده‌اند.

۸۳-

(سارا شریفی، اقتصاد بین‌الملل، صفحه ۱۱۴ و ۱۱۵)
الف) ایران در تولید برنج مزیت مطلق دارد.
ب) کشور چین در تولید هیچ کدام از محصولات، مزیت مطلق ندارد اما در کشور خود در تولید برنج مزیت نسبی دارد (۶۰ به ۴۰) بنابراین باید در تولید برنج متمرکز شود و گندم مورد نیاز خود را از کشور ژاپن وارد کند.
ج) کشور ژاپن در تولید گندم مزیت مطلق دارد. بنابراین باید گندم را در داخل تولید کند، اما برنج مورد نیاز خود را از کشور ایران وارد کند.

۸۴-

(سارا شریفی، اقتصاد بین‌الملل، صفحه ۱۲۰)
الف) در فضای جهانی، اقتصاد تک‌محصولی، اقتصادی شکننده و آسیب‌پذیر است. زیرا اقتصاد تک‌محصولی در مواقع بحرانی، امکان تاب‌آوری و انعطاف‌پذیری مقابل تکان‌ها، مشکلات و تحریم‌ها را ندارد. کشور تک‌محصول و یا فاقد زنجیره کامل خلق ارزش، همواره در رقابت و جنگ اقتصادی محکوم به شکست است.
ب) کشوری می‌تواند به وضعیت استقلال و استحکام اقتصادی نزدیک‌تر شود که، الف: راه‌های تأمین کالاهای وارداتی یا بازارهای فروش کالاهای صادراتی خود را گوناگون کند، ب: از وضعیت تک‌محصولی فاصله بگیرد، ج: با خلق مزیت‌های جدید اقتصادی امکان تأمین بعضی نیازها را در داخل فراهم کند، د: به علم و فناوری و اقتصاد دانش‌بنیان توجهی بیش‌تر داشته باشد.
ج) کشور ما در گذشته به شدت به درآمدهای نفتی وابسته بود و کشوری تک‌محصولی به‌شمار می‌رفت. در سال‌های بعد از پیروزی انقلاب اسلامی و بعد از جنگ تحمیلی دولت تلاش کرد تا: منابع درآمدی کشور تا حد امکان گوناگون بشود و وابستگی به درآمدهای نفتی کاهش یابد. هرچند هنوز هم اقتصاد ما به درآمدهای نفتی وابستگی دارد، میزان درآمد ناشی از صادرات غیرنفتی به سرعت افزایش یافته است، به عبارت دیگر، درآمدهای صادراتی کشور گوناگون‌تر شده و از وضعیت تک‌محصولی فاصله گرفته است.

۸۵-

(فاطمه فحیمیان، اقتصاد بین‌الملل، صفحه ۱۱۸ و ۱۱۹)
الف) احیا و خلق مزیت اقتصادی: کشورهای موفق پیوسته در حال انتقال از مزیت‌هایی با ارزش افزوده کم‌تر به مزیت‌هایی با ارزش افزوده بیش‌تر هستند. کشورهایی که زمانی به دلیل صنعتی بودن، پیشرفته به شمار می‌رفتند، امروزه صنایع خود را به کشورهای دیگر منتقل می‌کنند.
ب) صنایع نوزاد و صنایع گلخانه‌ای به صنایعی گفته می‌شود که با حمایت دولت و مردم در مسیر کسب مزیت اقتصادی است.
پ) تجارت بین دو کشور، باید منافع دوسویه داشته باشد ولی این منفعت به قیمت مبادله بستگی دارد.

۸۶-

(مهسا عفتی، اقتصاد بین‌الملل، صفحه ۱۲۳)
سازمان کنفرانس اسلامی با فکر گردهم آوردن دولت‌های اسلامی و ایجاد نوعی اتحاد میان کشورهای اسلامی در سال ۱۹۷۲ میلادی تشکیل شد. هرچند این سازمان نهادی صرفاً اقتصادی نیست، نهادهای فرعی اقتصادی مثل مرکز اسلامی توسعه تجارت، بانک توسعه اسلامی و اتاق صنعت و بازرگانی اسلامی دارد.

۸۷-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۲۴ تا ۱۲۸)
الف) افزودن بر خزانه از طریق غارت دسترنج مردم و اعطای امتیازات به وابستگان و خادمان خود: دوره قاجار
ب) توسعه ایران به صورتی ظاهری و سطحی و با صنایع مونتاژ: دوره پهلوی
ج) حمله افغان و کشورگشایی نادر و دست‌اندازی به اقتصاد هند: دوره پایانی حکومت صفویه
د) واگذاری منابع نفتی و معدنی به بیگانگان: دوره پهلوی

۸۸-

(مهروی کوردان، اقتصاد ایران، صفحه ۱۲۶ و ۱۳۲)
الف) در دوران قاجار: از دست دادن بخش‌های مهمی از سرزمین و منابع ایران، هزینه‌های شکست در جنگ، عهدنامه‌های ننگین و مبالغ جرمه‌های گزاف آن‌ها، بی‌توجهی به سرمایه‌های انسانی و اجتماعی، سیاست‌های رکودی و انقباضی (افزایش بیش از حد مالیات‌ها)، نبودن برنامه‌ریزی و قانون‌گذاری اقتصادی، اعطای امتیازها به شرکت‌ها و کشورهای استعماری، تأسیس بانک‌های روسی و انگلیسی و سیل ورود کالاهای خارجی صدمات جدی که بر ساختار اقتصاد ایران وارد کرد.
ب) دولتی شدن بیش از حد اقتصاد ایران در پایان حکومت پهلوی با افزایش درآمدهای نفتی شکل گرفت.

۸۹-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۳۹ تا ۱۳۲)
به ترتیب عبارات سؤال به اصل ۴۴ - اصل ۴۳ - اصل ۴۵ - اصل ۵۰ - اصول ۵۱ تا ۵۵ - اصل ۴۷ از اصول قانون اساسی اقتصاد ایران اشاره دارد.

۹۰-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران، صفحه ۱۲۹)
فصل چهارم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران: شامل اصل چهل و سوم تا پنجاه و پنجم، با عنوان: اقتصاد و امور مالی به مسائل اقتصادی کشور پرداخته و چارچوب کلی نظام اقتصادی مطلوب خود را ترسیم کرده است.
البته مباحث مربوط با اقتصاد به این اصول محدود نمی‌شود و اصول دیگری هم به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم با مسائل و امور اقتصادی مرتبط است. (مثل تأمین اجتماعی در اصل ۲۹)

علوم و فنون ادبی (۱)

۹۱-

(اعظم نوری‌نیا، سبک خراسانی، صفحه ۶۳ و ۶۵)

ویژگی‌های نثر دوره‌ی سامانی: ایجاز و اختصار در لفظ و معنا، تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی، افزایش کاربرد نشانه‌های جمع فارسی بر جمع عربی و ویژگی‌های نثر دوره‌ی غزنوی و سلجوقی: تمثیل و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار، حذف افعال به قرینه

۹۲-

(اعظم نوری‌نیا، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۳ و ۸۴)

در عبارت گزینۀ «۴»: سجع دیده نمی‌شود و عبارت به نثر فنی است. در سایر عبارات‌ها، جملات کوتاه همراه با سجع وجود دارد؛ بنابراین به نثر موزون هستند.

۹۳-

(سمیه قان‌پیلی، قافیه، صفحه ۹۲)

واژه‌های «جام، کلام، کام و نام» با هم قافیه هستند. واژه‌های «گفتن و شکفتن» هم با هم قافیه هستند.

۹۴-

(اعظم نوری‌نیا، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۴)

نخستین نمونه‌ی نثر فنی، کتاب «کلیله و دمنه» از «ابوالمعالی نصرالله منشی» است که (در سال ۵۳۶ ه. ق) در اواسط نیمه‌ی اول قرن ششم تألیف شد.

۹۵-

(سمیه قان‌پیلی، قافیه، صفحه ۹۱)

بیت «د»، «ه»، «و» ذوقافیتین هستند. (د) شام و شام: قافیه‌های اصلی (شب / نام منطقه‌ای) / نان و سلطان: قافیه‌ی دوم (ه) منوّر و مصوّر: قافیه‌های اصلی / عالم و آدم: قافیه‌ی دوم (و) پدید و بدید: قافیه‌های اصلی / شد و خود: قافیه‌ی دوم

۹۶-

(سعید بیغری، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۰ و ۸۱)

تلاش شاعران از قرن سوم تا میانه‌ی قرن پنجم، موجب شد زبان و ادب فارسی در شرق و شمال شرق، یعنی ماوراءالنهر، خراسان و سیستان گسترش یابد. در شمال غرب ایران دسته‌ای از شاعران ظهور کردند که کار آنان در ادب فارسی، تازگی داشت. این دسته که شاعران معروف آذربایجان (خاقانی، نظامی و ...) بودند سبک شعر فارسی را از آنچه در دیگر نواحی ایران یا پیش از آنان رایج بود؛ متمایز ساختند.

۹۷-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، موازنه و ترصیع، صفحه ۷۳)

بیت گزینۀ ۴: موازنه دارد.

گهی پیدا شوی در رفعت خود
↓ ↓ ↓ ↓
گهی پنهان شوی در قربت خود

۹۸-

(سعید بیغری، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن، صفحه ۸۰ و ۸۱)

عوامل مهم پیشرفت و گسترش زبان و ادبیات فارسی در این دوره عبارت‌اند از: گرایش شاهان در جلب عالمان و ادیبان به دربار، لشکرکشی‌ها و فتوحات غزنویان، توسعه‌ی مدارس و مراکز تعلیم.

در حوزه‌ی ادبی، فارس و نواحی مرکزی (عراق عجم) شاعران و نویسندگان مشهوری در اصفهان، همدان، ری و ... ظهور کردند که در تجدید سبک، بسیار تأثیرگذار بودند، از جمله آنان، جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی است.

۹۹-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، قافیه، صفحه ۹۰)

قافیه‌ی بیت گزینۀ «۱»، براساس قاعده‌ی ۱ ساخته شده است: خدا - جدا - است (است): ردیف قافیه‌ی دیگر ابیات براساس قاعده‌ی ۲ ساخته شده‌اند: دستور - مقدور / بسی - کسی / سرد - درد

۱۰۰-

(عارف‌سارات طباطبایی نژاد، قافیه، صفحه ۹۰)

در بیت گزینۀ «۴»: ردیف وجود ندارد.

تشریح گزینۀهای دیگر:

«روان» در مصراع اول در معنی «جاری» و در مصراع دوم در معنی «روح» است.

۱۰۱-

(سعید بیغری، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۸)

تشریح گزینۀهای دیگر:

گزینۀ «۱»: (و گر زی نور نگرایی درین تاریک چه بندی)

گزینۀ «۲»: (خطِ عارضش خُشترزِ خطِ دست)

گزینۀ «۴»: (گه خاک چن دبا گنی گه شاخ پر جُوزا کنی)

۱۰۲-

(سعید بیغری، وزن شعر فارسی، صفحه ۷۰)

نَ	از	هَ	وا	ی	دل	بَ	ران
U	-	U	-	U	-	U	-
بَ	ری	شُ	دم	بَ	را	ی	تَ
U	-	U	-	U	-	U	-

تشریح گزینۀهای دیگر:

گزینۀ «۱»: (-UU- / -UU- / -UU- / -UU-)

گزینۀ «۳»: (-U- / -U- / -U- / -U-)

گزینۀ «۴»: (-U- / -U- / -U- / -U-)

۱۰۳-

(سعید بیغری، موازنه و ترصیع، صفحه ۷۳ و ۷۴)

بیت «ب» ترصیع دارد.

به بالای ایوان او راغ نیست

↓ ↓ ↓ ↓ ↓

به پهنای میدان او باغ نیست

۱۰۴-

(افشین کیانی، وزن شعر فارسی، صفحه ۶۸)

چهار مورد حذف همزه:

می‌رمد آن: می‌رمدان

خندان از: خندانز

در این: درین

دامان از: دامانز

تشریح گزینۀهای دیگر:

گزینۀ «۱»: راز است: رازست ← یک مورد حذف همزه

گزینۀ «۲»: بشوی اوراق: بشو یوراق / اوراق اگر: اوراقگر ← دو مورد حذف همزه

گزینۀ «۳»: ندارد امشب: نداردمشب / برآید: برآید / برآید آفتابی: برآیدافتابی ← سه مورد حذف همزه

۱۰۵-

(افشین کیانی، سبک خراسانی، صفحه ۶۳)

تشریح گزینۀهای دیگر:

گزینۀ «۱»: این ابیات، توصیف بهار است و در آن معشوقی وجود ندارد.

گزینۀ «۲»: ادبیات توصیفی است و پند و اندرز در آن نیست.

گزینۀ «۳»: ابیات خالی از روح حماسه است.

۱۰۶-

(افشین کیانی، سبک خراسانی، صفحه ۶۱)

محمدتقی بهار، ملک‌الشعرا، برای شعر فارسی شش نوع سبک و دوره قائل است: یکی از آن‌ها سبک هندی است که از قرن دهم تا سیزدهم رایج بود.

مغرافیای ایران

۱۲۱-

(مهری کارران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۸)
خشک شدن منابع آب منطقه سیستان، که ناشی از بی‌توجهی به بند تاریخی هیرمند بود، باعث مهاجرت سیستانی‌ها به سرزمین گرگان شد.

۱۲۲-

(مهری کارران، منابع آب ایران، صفحه ۵۱ و ۵۲)
الف) رودهایی که به دریای خزر می‌ریزند عبارت‌اند از: رود ولگا و اورال از شمال، سفیدرود و هراز از جنوب، رود اترک و گرگان از جنوب شرق و رود کورا و ارس از سمت جنوب غرب.
ب) جازموریان بین دو استان کرمان و سیستان و بلوچستان قرار دارد.

۱۲۳-

(مهری کارران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۴)
مدت زمان دوبرابر شدن جمعیت = $\frac{70}{1/4} = 50$
نرخ رشد جمعیت = $\frac{70}{1/4} = 50$
بنابراین ۵۰ سال مدت زمان دو برابر شدن جمعیت با رشد ۱/۴ خواهد بود.

۱۲۴-

(علیرضا رضایی، تقسیمات کشوری ایران، صفحه ۷۰)
پس از ورود آریایی‌ها به فلات ایران و در نخستین مرحله زندگی اجتماعی، یک آبادی کوچک را «ویس» و آبادی بزرگ‌تر را «گئو» می‌نامیدند.

۱۲۵-

(علیرضا رضایی، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۷۹)
در شهرها معمولاً تفاوت بسیاری در ارزش‌ها، آداب و رسوم و شیوه زندگی مردم مشاهده می‌شود.

۱۲۶-

(منصوره فایز زاده، منابع آب ایران، صفحه ۵۷ و ۵۸)
مهم‌ترین دلایل خشک شدن آب دریاچه ارومیه: ۱- گرم شدن عمومی هوا، ۲- کاهش بارش در حوضه آبریز دریاچه، ۳- حفر بی‌رویه از چاه‌های ۴- تغییر کشت از محصولاتی که آب کمتری نیاز داشته‌اند، به محصولاتی که کشت آن‌ها به آب زیادی احتیاج دارد، ۵- احداث سدهای متعدد ۶- وجود موانعی که چرخه آب را در دریاچه تغییر داده است. عمیق‌ترین نقطه دریاچه ارومیه در شمال غربی آن است.

۱۲۷-

(مهمعلی فطیبه، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۰ و ۸۱)
روستاهایی که در دامنه یک کوه استقرار یافته‌اند، «پلکانی» هستند. شهرهای خطی، شهری است که حول محورهای ارتباطی (ریلی و جاده‌ای) و یا در امتداد رود، دریا و دریاچه به صورت خطی شکل گرفته است.

۱۲۸-

(مهمعلی فطیبه، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۴ و ۸۵)
نقش هر سکونتگاه بر اساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی، تعیین می‌شود. با توجه به وضع جغرافیایی هر شهر یک نقش سکونتگاهی دارد. مثلاً نقش مهران ارتباطی، چابهار نقش بندری و اراک نقش صنعتی دارند.

۱۲۹-

(مهری کارران، ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه ۶۳)
میزان مرگ و میر - میزان موالید = رشد طبیعی جمعیت
کل جمعیت

$$= \frac{625,000 - 185,000}{40,000,000} \times 100 = 1/1$$

۱۳۰-

(مهم ابراهیم علی‌نژاد، سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۰ و ۸۱)
در روستاهای پراکنده، زمین‌های کشاورزی در کنار خانه‌ها قرار دارند. روستاهای متمرکز تحت تاثیر پدیده‌های اطراف خود است. شعاعی: همدان - شطرنجی: سلماس - خطی: بوشهر

جامعه‌شناسی (۱)

۱۳۱-

(مانده‌سارات شاهمراری، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»، صفحه ۹۷ و ۹۹)
تشریح موارد نادرست:

الف) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند، داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار تحولات هویتی می‌شود.
ب) جهان اجتماعی هنگام تعامل با جهان اجتماعی دیگر در صورت لزوم (و نه لزوماً) تغییرات لازم را در عناصر آن‌ها پدید می‌آورد.

۱۳۲-

(آزاده میرزائی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه ۷۹ و ۸۰)
الف) اقناع
ب) کنترل اجتماعی
پ) امر به معروف و نهی از منکر

۱۳۳-

(آزاده میرزائی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه ۷۹)
فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیش‌تری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقتاعی بیش‌تری برخوردارند. شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه، آثار عمیق‌تری دارد.

۱۳۴-

(هژبر رحیمی، تحولات هویتی جهان اجتماعی «علل بیرونی»، صفحه‌های ۹۷، ۹۸ و ۱۰۱)
تشریح عبارت نادرست:

ب) جهان غرب طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ اسلامی و پذیرش برخی لایه‌های آن، بدون این‌که به جهان اسلام بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.

۱۳۵-

(میبه مبینی، تحولات هویت جهان اجتماعی، صفحه ۹۰ و ۹۱)
گاهی جهان اجتماعی نمی‌تواند کنش‌های اجتماعی را بر اساس فرهنگ خود سامان دهد. این وضعیت به تزلزل فرهنگی منجر می‌شود. تعارض فرهنگی همان شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی است. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است.

۱۳۶-

(میبه مبینی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۵ و ۸۶)
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «جامعه‌ای که قواعد و روابط آن بر اساس ارزش‌های اقتصادی است، تحرک اجتماعی صعودی را تنها برای کسانی ممکن می‌سازد که منابع ثروت را در اختیار دارند.

گزینه ۲: «در یک جهان دینی و معنوی هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

گزینه ۳: «در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌توانند بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد.

۱۳۷-

(مهم ابراهیم مازنی، بازتولید هویت اجتماعی، صفحه ۷۹ و ۸۰)
تشریح موارد نادرست:

- تشویق و تنبیه بیشتر در مورد افرادی که ارزش‌های فرهنگی را به میزان کمتری درونی کرده‌اند به‌کار برده می‌شود.

- پاداش و مجازات رسمی به وسیله سازمان‌ها و مؤسسات اجتماعی صورت می‌گیرد و پاداش و مجازات غیر رسمی توسط عموم افراد جامعه صورت می‌گیرد.

۱۳۸-

(مفهم ابراهیم مازنی، تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۶ و ۸۷)

اسلام، تربیت انسان‌های متعالی را هدف آفرینش می‌داند و برای تحقق آن، مراقبت‌های ویژه‌ای را اعمال می‌کند.

اساس منع و ترغیب اسلام نسبت به مشاغل و حرفه‌ها، آثار مخرب یا سازنده این حرفه‌ها در تربیت و هویت انسان‌هاست.

تعارض فرهنگی، گاهی ناشی از علل درونی است و به نوآوری‌ها و فعالیت‌های اعضای جهان اجتماعی باز می‌گردد.

۱۳۹-

(علیرضا رضایی، هویت ایرانی (۱)، صفحه ۱۰۵ تا ۱۰۸)

شرح عبارت نادرست:

در دیدگاه مستشرقان، هویت فرهنگی جوامع اسلامی توحید یا اساطیری نیست.

۱۴۰-

(علیرضا رضایی، تحولات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۸ و ۹۹)

- غرب زدگی جوامع غیر غربی مهم‌ترین مانع تعامل آنها با جهان غرب است.

- علت این امر خودباختگی فرهنگی است.

- جوامع غیر غربی در رویارویی با جهان غرب به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و

سیاسی برتر غرب شدند، خودباختگی فرهنگی دچار شدند.

منطق

۱۴۱-

(فاطمه شه‌میری، قضیه حملی، صفحه ۵۵ و ۵۶)

جملات خبری که بتوانیم راجع به صدق یا کذب آنها سخن بگوییم (قضیه) در منطق بررسی می‌شوند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جمله استفهامی (انشایی)

گزینه «۲»: انشایی

گزینه «۴»: جمله امری و استفهامی (انشایی)

۱۴۲-

(فاطمه شه‌میری، قضیه حملی، صفحه ۵۸)

هیچ کس نیامد ← هیچ کس در حال آمدن نیست.

سور موضوع محمول رابطه (سالبه)

علی بدون وقفه می‌دود ← علی بدون وقفه در حال دویدن است.

موضوع محمول رابطه (موجبه)

۱۴۳-

(سیرمفهم مرتضی‌دینانی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۰ تا ۹۲)

در گزینه «۳» از مغالطه وضع تالی استفاده شده است.

۱۴۴-

(سیرمفهم مرتضی‌دینانی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۰ و ۹۱)

از آنجا که مقدمه شرطی آن می‌تواند یکی از چهار قضیه شرطی باشد چهار حالت برای قیاس استثنایی قابل تصور است.

۱۴۵-

(سیرمفهم مرتضی‌دینانی، قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۵)

تنها قضایای شرطی متصل قضیه دوم از دو جزء شرط و جواب شرط تشکیل شده‌اند.

۱۴۶-

(راهنمای بابانی صومعه‌کپورین، احکام قضایا، صفحه ۶۳ تا ۶۸)

اگر قضیه‌ای موجب‌کلی باشد، آنگاه تضاد آن سالبه کلی عکس مستوی آن موجب‌جزئی و نقیض آن سالبه جزئی خواهد بود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: اگر قضیه‌ای سالبه کلی باشد، آنگاه عکس مستوی آن سالبه کلی و نقیض آن موجب‌جزئی خواهد بود.

گزینه «۲»: اگر قضیه‌ای موجب‌کلی باشد، آنگاه عکس مستوی آن موجب‌جزئی خواهد بود.

گزینه «۳»: هرگاه قضیه‌ای سالبه کلی باشد، عکس مستوی آن سالبه کلی است.

۱۴۷-

(راهنمای بابانی صومعه‌کپورین، احکام قضایا، صفحه ۶۳ تا ۶۷)

ابتدا نقیض قضیه داده شده را می‌نویسیم: «بعضی از انسان‌ها متفکر هستند» و سپس آن را عکس مستوی می‌کنیم که می‌شود: «هر متفکری انسان است.»

۱۴۸-

(سیرمفهم رضا آزرکسب، قیاس اقترانی، صفحه ۷۲ و ۷۳)

در این گزینه، حدوسط (ایرانی) در مقدمه اول، موضوع و در مقدمه دوم، محمول است که مشخصات شکل چهارم است.

توضیح نکات درسی:

در شکل چهارم، حدوسط در مقدمه اول، موضوع و در مقدمه دوم، محمول است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: در این گزینه، حدوسط (جاندار) در مقدمه اول، محمول و در مقدمه دوم، موضوع است؛ لذا شکل اول است.

گزینه «۳»: در این گزینه، حدوسط (فلز) در مقدمه اول و دوم، موضوع است؛ لذا شکل سوم است.

گزینه «۴»: در این گزینه، حدوسط (سفید) در مقدمه اول و دوم، محمول است؛ لذا شکل دوم است.

۱۴۹-

(سیرمفهم رضا آزرکسب، قیاس اقترانی، صفحه ۷۳)

این گزاره سالبه کلیه است، پس هم در موضوع و هم در محمول، منظور گوینده، همه مصادیق است.

توضیح نکات درسی:

اگر سور قضیه، کلی باشد، به همه مصادیق موضوع و اگر آن قضیه، سالبه باشد، به همه مصادیق محمول اشاره شده است؛ پس در سالبه کلیه، هم در موضوع و هم در محمول، منظور گوینده، همه مصادیق است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: این قضیه شخصیه است که معادل قضیه کلیه قرار می‌گیرد و منظور گوینده در موضوع آن، همه مصادیق است؛ اما این قضیه، موجب است و فقط برخی از مصادیق محمول، مدنظر گوینده هستند.

گزینه «۲»: سور این قضیه، کلی است و منظور گوینده در موضوع آن، همه مصادیق است؛ اما این قضیه، موجب است و فقط برخی از مصادیق محمول، مدنظر گوینده هستند.

گزینه «۴»: سور این قضیه، جزئی است و منظور گوینده در موضوع آن، برخی مصادیق است، پس این گزینه نمی‌تواند پاسخ سؤال باشد.

۱۵۰-

(سیرممرضا آزرکسب، قیاس اقترانی، صفحه ۷۹)

در این قیاس، هر سه شرط اعتبار قیاس رعایت شده است. مشابه این قیاس در کتاب درسی وجود دارد.

توضیح نکات درسی:

برای اعتبار قیاس باید دو شرط «سالبه نبودن هر دو مقدمه»، «منفی نبودن حد وسط در هر دو مقدمه» و این شرط که «اگر موضوع یا محمول در نتیجه دارای علامت مثبت بودند، در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند»، برقرار باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: در این قیاس، هر دو مقدمه سالبه هستند؛ لذا شرط «سالبه نبودن هر دو مقدمه» رعایت نشده است.

گزینه ۳: در این قیاس، محمول نتیجه (لوزی) در نتیجه علامت مثبت می‌گیرد، اما در مقدمه دوم علامت منفی دارد؛ لذا شرط سوم از شروط اعتبار قیاس (اگر موضوع یا محمول در نتیجه دارای علامت مثبت بودند، در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشند) رعایت نشده است.

گزینه ۴: در این قیاس، حد وسط (سخت‌کوش) در هر دو مقدمه علامت منفی می‌گیرد؛ لذا شرط «منفی نبودن حد وسط در هر دو مقدمه» رعایت نشده است.

ریاضی و آمار (۱) (غیرمشتتک)

۱۵۱-

(هاری پلاور، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۲ کتاب درسی)

در نمودار حبابی شعاع دایره‌ها متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم می‌باشد.

۱۵۲-

(ممر بفرایی، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۲ کتاب درسی)

در نمودار حبابی V_1 را روی محور افقی و V_2 را روی محور عمودی و V_3 را با مساحت دایره‌ای که در نقطه (V_1, V_2) رسم می‌شود نشان می‌دهیم. بنابراین دایره‌ای به مساحت ۲۰ و به مرکز نقطه $(173, 70)$ بیشترین مساحت را دارد.

۱۵۳-

(امیر مضموریان، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۲ کتاب درسی)

تومان $90 \times 5000 = 450000 = A$ درآمد کارگاه A

تومان $60 \times 4000 = 240000 = B$ درآمد کارگاه B

در نمودار حبابی شعاع دایره‌ها متناسب با جذر مقادیر متغیر سوم است. از آنجا که قطر دایره A دو برابر قطر دایره B است، شعاع دایره A نیز دو برابر شعاع دایره B است یعنی متغیر سوم (هزینه) کارگاه A، ۴ برابر هزینه کارگاه B است.

هزینه کارگاه B را x و هزینه کارگاه A را 4x در نظر می‌گیریم.

$$A - B = 450000 - 240000 = 210000 = 4x - 2x$$

$$\Rightarrow 2x = 210000 \Rightarrow x = 105000$$

$$\Rightarrow \text{تومان هزینه کارگاه A} = 4x = 420000$$

۱۵۴-

(امیر زرانروز، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷ کتاب درسی)

زاویه 48° که در شکل داده شده، شامل ۴ زاویه بین دو شعاع متوالی است. پس

زاویه بین هر دو شعاع متوالی برابر با $(\frac{48^\circ}{4} = 12^\circ)$ می‌باشد. حال تعداد متغیرها را

به دست می‌آوریم:

$$\frac{360^\circ}{x} = 12^\circ \Rightarrow \frac{360^\circ}{\text{تعداد متغیرها}} = 12^\circ$$

$$\Rightarrow 12x = 360 \Rightarrow x = \frac{360}{12} = 30$$

۱۵۵-

(عمید زرین‌کفش، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷ کتاب درسی)

با توجه به نمودار تعداد مبتلایان، بهبودیافتگان و فوتی‌ها را در هر استان می‌یابیم:

نام استان	تعداد مبتلایان	تعداد بهبودیافتگان	تعداد فوتی‌ها	درصد مرگ و میر
A	$\frac{6}{10} \times 2000 = 1200$	$\frac{8}{10} \times 6000 = 4800$	$\frac{4}{10} \times 1200 = 480$	$\frac{48}{1200} \times 100 = 4\%$
B	$\frac{8}{10} \times 2000 = 1600$	$\frac{4}{10} \times 6000 = 2400$	$\frac{6}{10} \times 1200 = 720$	$\frac{72}{1600} \times 100 = 4.5\%$
C	$\frac{4}{10} \times 2000 = 800$	$\frac{6}{10} \times 6000 = 3600$	$\frac{8}{10} \times 1200 = 960$	$\frac{96}{800} \times 100 = 12\%$

با توجه به جدول بالا درصد مرگ و میر در استان C از همه بیش تر است.

۱۵۶-

(کتاب آبی، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۲ کتاب درسی)

کمیت سوم در سه تایی مرتب مربوط به نمودار حبابی به صورت مساحت دایره نمایش داده می‌شود، بنابراین مقادیر آن نباید صفر یا منفی شود. پس درجه حرارت برحسب سلسیوس مناسب نیست.

۱۵۷-

(کتاب آبی، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۰ تا ۱۱۲ کتاب درسی)

$$27 = \text{ارتفاع مکعب A} \Rightarrow 27 = 3 \times 3^2 = \pi r^2 \Rightarrow \text{مساحت دایره A}$$

$$\Rightarrow \text{حجم جعبه A} = 3 \times 4 \times 27k = 324k$$

$$3 = \text{ارتفاع مکعب B} \Rightarrow 3 = 3 \times 1^2 = \pi r^2 \Rightarrow \text{مساحت دایره B}$$

$$\Rightarrow \text{حجم جعبه B} = 5 \times 2 \times 2k = 20k$$

$$\Rightarrow \frac{\text{حجم جعبه A}}{\text{حجم جعبه B}} = \frac{324k}{20k} = 16.2 = 7/2$$

اقتصاد (غیرمشتترک)

۱۶۱-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۳۵ و ۱۳۶)

وظایف	قوا
- با داشتن بودجه و سیاست‌گذاری و مقررات‌گذاری اقتصادی و مالی نقش اساسی در برنامه‌ریزی اقتصادی دارد. - اجرای قوانین و برنامه‌ها	قوه مجریه (دولت)
ریل‌گذاری قانونی، تأیید و تصویب برنامه‌ها	قوه مقننه
برقراری نظم، سلامت، پیشگیری و برخورد با مفاسد و اقدامات غیرقانونی	قوه قضاییه

۱۶۲-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۳۶ و ۱۳۷)

- الف) نادرست است. در دهه‌ی دوم عمر انقلاب اسلامی عزم کشور بر حل مشکلات اقتصادی بر جای مانده از زمان پهلوی و بازسازی خرابی‌های ناشی از جنگ بود.
- ب) نادرست است. در دهه‌ی سوم به ثمر رسیدن بسیاری از طرح‌های اقتصادی و مولد، تولید ناخالص ملی و درآمد سرانه کشور را بهبود بخشید.
- ج) درست است.
- د) نادرست است. در دهه‌ی سوم، دولت با بازنگری نقش خود در عرصه اقتصاد و دادن آزادی عمل بیش‌تر به بخش خصوصی تلاش‌هایی را آغاز کرد.
- ه) درست است.

۱۶۳-

(فاطمه فویمیان، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۳۷)

- الف) با قرار گرفتن اقتصاد ایران در بین کشورهای در حال پیشرفت و ورود به رقابت‌های اقتصادی منطقه‌ای، علم و فناوری، دهه‌ی چهارم انقلاب با عنوان دهه‌ی عدالت و پیشرفت آغاز شد.
- ب) تلاش دولت برای جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی و افزایش کارایی و بهره‌وری در عرصه‌ی اقتصاد در چارچوب سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی همچنان ادامه دارد.

۱۶۴-

(موسا عفتی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۰)

در سند چشم‌انداز ۲۰ ساله جمهوری اسلامی ایران: وضعیت اقتصادی در افق سال ۱۴۰۴ هـ. ش. توصیف و مشخص شده است: کشوری با جایگاه اول اقتصادی در سطح منطقه آسیای جنوب غربی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه، رسیدن به اشتغال کامل

۱۶۵-

(سارا شریفی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۲)

مدیریت مصرف و بهره‌وری حداکثری: اقتصاد مقاوم همچنان که در مقابل موانع بیرونی استحکام لازم را حفظ می‌کند، باید به برطرف کردن ضعف‌های درونی نیز بپردازد. قدرت تولیدی و پیشرفت اقتصادی با چگونگی استفاده از منابع و میزان بهره‌وری ارتباط زیادی دارد. بهینه بودن نوع، میزان، زمان مصرف و هم‌چنین بهره‌برداری حداکثری از منابع به تولید کمک شایانی می‌نماید.

۱۵۸-

(کتاب آبی، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷ کتاب درسی)

اگر تعداد متغیرها را در حالت اول x در نظر بگیریم، تعداد متغیرها در حالت دوم $2x$ خواهد شد. زاویه بین پره‌ها در نمودار راداری از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\frac{\text{زاویه بین پره‌ها}}{\text{تعداد متغیرها}} = \frac{36^\circ}{2x}$$

$$\Rightarrow \text{زاویه بین متغیرها در حالت اول} = \frac{36^\circ}{x}$$

$$\text{زاویه بین متغیرها در حالت دوم} = \frac{36^\circ}{2x} = \frac{18^\circ}{x}$$

$$\frac{36^\circ}{x} - \frac{18^\circ}{x} = \frac{18^\circ}{x}$$

$$\frac{18^\circ}{x} = 45^\circ \Rightarrow x = \frac{18^\circ}{45^\circ} = 4$$

$$\left. \begin{aligned} \text{تعداد متغیرها در حالت اول} &= 4 \\ \text{تعداد متغیرها در حالت دوم} &= 8 \end{aligned} \right\} \Rightarrow 8 + 4 = 12$$

۱۵۹-

(کتاب آبی، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷)

باید مقدار متغیر زیارتی بودن نسبت به سایر متغیرها بیشتر باشد که تنها در گزینه «۴» این‌طور است.

۱۶۰-

(کتاب آبی، نمودارهای چند متغیره، صفحه ۱۱۳ تا ۱۱۷ کتاب درسی)

ابتدا مقدار هر یک از داده‌های a ، c و d را به دست می‌آوریم:

$$a = \frac{80}{100} \times \max(a) = \frac{80}{100} \times 20 = 16$$

$$c = \frac{60}{100} \times \max(c) = \frac{60}{100} \times 15 = 9$$

$$d = \frac{50}{100} \times \max(d) = \frac{50}{100} \times 18 = 9$$

طبق رابطه میانگین داریم:

$$\bar{x} = \frac{a+b+c+d}{4} \Rightarrow 10 = \frac{16+b+9+9}{4} \Rightarrow b = 6$$

طبق نمودار داریم:

$$b = \frac{x}{100} \times \max(b) \Rightarrow 6 = \frac{x}{100} \times 15 \Rightarrow x = 40$$

علوم و فنون ادبی (۱) (غیرمشتک)

۱۶۶-

(موسا عفتی، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۲)

اقتصاد دانش‌بنیان: دانش، منبعی درونی و پایان‌ناپذیر است. به هر میزان تولید کشور بر پایه‌ی دانش بنا شود، مقاومت اقتصادی بیش‌تر محقق می‌شود. از طرفی به میزان بالاتر بودن سطح دانش در تولید کالاها و خدمات، ارزش افزوده آن‌ها بیش‌تر و درآمد بیش‌تری نصیب اقتصاد کشور می‌شود. علاوه بر تولید دانش بنیان، فراگیر شدن دانش در تمام سطوح تولیدی و به‌کارگیری آن توسط تمامی تولیدکنندگان کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمد ملی را به ارمغان می‌آورد.

۱۶۷-

(فاطمه فویمیان، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۳)

تأکید بر اصلاح نظام مالیاتی، افزایش صادرات غیرنفتی و حرکت به سمت فروش فرآورده‌های نفتی به جای نفت خام به تنوع منابع درآمدی کشور کمک می‌کند

۱۶۸-

(نسرین بعفری، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۱ تا ۱۴۳)

درونزایی: عوامل اصلی تولید در اقتصاد کشور به‌عنوان محرک اصلی پیشرفت باید از درون کشور نشأت بگیرد. اگر عوامل اصلی پیشرفت به بیرون وابسته باشد در وضعیت بحرانی (مثل تحریم دشمن) عوامل اصلی پیشرفت کشور را محدود می‌سازد و کشور با مشکلات بسیاری روبه‌رو می‌شود.

سرمایه‌گذاری خارجی تنها در صورتی می‌تواند به پیشرفت کشور کمک کند که عوامل داخلی تولید را تقویت کند. در غیر این صورت سرمایه‌گذاران خارجی در زمان بحران ممکن است تصمیم به خارج کردن سرمایه بگیرند و اگر رشد اقتصادی منبع درونی نداشته باشد، با خروج منابع خارجی متوقف خواهد شد.

۱۶۹-

(نسرین بعفری، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۱ تا ۱۴۳)

اقتصاد دانش‌بنیان: دانش، منبعی درونی و پایان‌ناپذیر است. به هر میزان تولید کشور بر پایه‌ی دانش بنا شود، مقاومت اقتصادی بیش‌تر محقق می‌شود. از طرفی به میزان بالاتر بودن سطح دانش در تولید کالاها و خدمات، ارزش افزوده آن‌ها بیش‌تر و درآمد بیش‌تری نصیب اقتصاد کشور می‌شود. علاوه بر تولید دانش بنیان، فراگیر شدن دانش در تمام سطوح تولیدی و به‌کارگیری آن توسط تمامی تولیدکنندگان کاهش هزینه‌ها و افزایش درآمد ملی را به ارمغان می‌آورد.

۱۷۰-

(فاطمه فویمیان، اقتصاد ایران در مسیر پیشرفت، صفحه ۱۴۱ تا ۱۴۳)

به‌ترتیب هر یک از عبارات صورت سؤال به الف) مقاوم‌سازی در برابر فشارها و تهدیدات، ب) اقتصاد مردمی، ج) پیشرو، مولد و فرصت‌ساز، د) برون‌گرایی و گسترش ارتباطات از مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی اشاره دارند.

۱۷۱-

(ابراهیم رضایی‌مقدم، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷)

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۱: «آهو (حیوان وحشی) - آهو (عیب)
- گزینه ۲: «بهشت (رها کرد) - بهشت (جنت)
- گزینه ۳: «نهاد (سرشت، درون) - نهاد (قرار داد، گذاشت)

۱۷۲-

(ابراهیم رضایی‌مقدم، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

جناس ناهمسان عبارتند از:

- الف) کار - کارد ← جناس ناهمسان افزایشی
- ب) سرد - سر ← جناس ناهمسان افزایشی
- ج) تن - من ← جناس ناهمسان اختلافی
- هـ) مهر - مَهر ← جناس ناهمسان حرکتی

۱۷۳-

(ممن اصغری، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

در این گزینه واژه‌های «جان» و «جام» جناس ناهمسان اختلافی دارند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

- گزینه ۱: «سر» و «سرو»: جناس ناهمسان افزایشی
- گزینه ۲: «دم» و «قدم»: جناس ناهمسان افزایشی
- گزینه ۳: «یار» و «بیار»: جناس ناهمسان افزایشی

۱۷۴-

(هژبر ریمیی، جناس و انواع آن، صفحه ۹۹)

در بیت این گزینه، دو کلمه «حریم و حرم» اشتقاق دارند.

۱۷۵-

(سیرمهر مرئی‌رینانی، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

- الف) جناس همسان: روان (روح، جان)، روان (جاری) / جناس ناهمسان: یاد و یار
- ج) جناس همسان: بر (میوه، ثمره)، بر (حرف اضافه) / جناس ناهمسان: بر وتر / تر و تبر
- هـ) جناس همسان: چین (نام کشور)، چین (شکن و پیچ و تاب مو) / جناس ناهمسان: بتگر و بتگری
- ب) جناس ناهمسان: رست و نرست / واژه «چنگ» در یک معنا به‌کار رفته است.
- د) جناس همسان: قلب (میانۀ لشکر)، قلب (دل، عضوی از بدن) / جناس ناهمسان ندارد.

۱۷۶-

(سعید بعفری، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

در بیت «الف» بین واژه‌های «عیب» و «غیب» جناس ناهمسان اختلافی وجود دارد. در بین «ب» بین واژه‌های «چنگ» و «چنگ» جناس همسان وجود دارد؛ یکی به معنای «دست» و دیگری به معنای «نوعی ساز» است. در بیت «پ» بین واژه‌های «باد و باده» جناس ناهمسان افزایشی وجود دارد و در بیت «ت» بین واژه‌های «شانه و شانه» جناس همسان وجود دارد؛ دومی به معنای «کتف» و اولی به معنای «وسیله آراستن مو» است.

۱۷۷-

(مفسن اصغری، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷ و ۹۸)

«غلام و مدام» واژه‌های قافیه‌اند و جناس ندارند.

واژگان قافیه در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «دوخته و سوخته»

گزینه ۳: «راه و شاه»

گزینه ۴: «خویش و خویش (اقوام / خود)»

۱۷۸-

(کلاطم کاکلی، جناس و انواع آن، ترکیبی)

الف: جناس: خال و خیال / پ: سو و عقل و جان تکرار شده‌اند. / ت: موازنه دارد. / ب: واج آرایبی

۱۷۹-

(کلاطم کاکلی، جناس و انواع آن، ترکیبی)

تشبیه: [تو مثل] دانه هستی و ... / کنایه: «مرا خام مگذار» کنایه از مرا از عشق، بی نصیب مگذار / تضاد: پخته و خام / جناس ناهمسان اختلافی: خام و جام

۱۸۰-

(مفسن اصغری، جناس و انواع آن، صفحه ۹۷)

در ابیات گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»، به ترتیب «جان و جای»، «باد و باد» و «بار و کار» جناس ناهمسان اختلافی دارند.

مامعه‌شناسی (۱) (غیرمشتک)

۱۸۱-

(علیرضا رضایی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۷ و ۱۲۸)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «درست - درست»

گزینه ۲: «درست - نادرست (مربوط به جامعه فاسق است).»

گزینه ۳: «۳»: نادرست (هر عاملی که در گسترش فرهنگ و معانی آن مؤثر باشد، در بسط هویت جهانی اثرگذار است). - نادرست (مربوط به جامعه فاسق است).

گزینه ۴: «۴»: درست - درست

۱۸۲-

(علیرضا رضایی، هویت ایرانی (۴)، صفحه‌های ۱۳۱، ۱۳۳ و ۱۳۴)

مجموعه کنش‌ها، روابط و قواعدی که حول تولید، مصرف کالا و خدمات و توزیع درآمد و ثروت صورت می‌گیرد، نهاد اقتصادی را شکل می‌دهد.

در شیوه اقتصادی سرمایه‌داری، هدف کنشگران و بنگاه‌های اقتصادی، به دست آوردن حداکثر سود است.

در چنین موقعیتی، راه نجات اقتصاد ایران و احیای هویت آن، اقتصاد مقاومتی است.

۱۸۳-

(سیرمهم مرئی‌دینانی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۲ و ۱۳۳)

این اقتصاد می‌تواند در کوتاه‌مدت احساس رفاه بیش‌تری را آن هم با نوسانات زیاد برای مردم ایجاد کند.

۱۸۴-

(سیرمهم مرئی‌دینانی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۳)

جهان غرب، هویت خود را براساس اقتصاد شکل می‌دهد و سرمایه‌داری، عامل اصلی هویت‌یابی افراد و جوامع غربی است.

۱۸۵-

(سیرمهم مرئی‌دینانی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۲ و ۱۳۳)

- هجوم اقتصادی در دوره قاجار به شکل تلاش برای دریافت امتیازات بود.

- رشد و افول اقتصاد وابسته به نفت، به قیمت و دارایی نفتی وابسته است.

- انواع تحریم‌های نفتی و مالی، با هدف محدود کردن درآمدهای نفتی و ممانعت از انتقال آن به کشور اجرا شده است.

۱۸۶-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۸)

هدف اسلام تأسیس جهان اجتماعی توحیدی و گسترش آن است و لازمه تحقق این هدف، داشتن جمعیت مناسب است.

۱۸۷-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۳۰)

در کشور ما بنا به ضرورت از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰ سیاست کاهش جمعیت اتخاذ و اجرا شد که در نتیجه آن میزان رشد سالانه جمعیت از ۳/۹ به ۱/۳ درصد کاهش یافت.

۱۸۸-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۹ و ۱۳۰)

الف) کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است.

ب) در سال ۱۳۹۳ اصول کلی سیاست‌های جمعیتی در کشور ما تصویب شد.

پ) در مواقعی که جهان اجتماعی با کاهش یا رشد جمعیت مواجه می‌شود، نهاد سیاست مسئولیت هماهنگی نهادها را برعهده دارد.

۱۸۹-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۵)

در معرفی جوامع به ویژگی‌های جمعیتی آن‌ها اشاره می‌کنند. چرا که جمعیت هر جامعه بخشی از هویت آن محسوب می‌شود.

اولین شرط بقای هر جامعه، جمعیت آن است.

۱۹۰-

(آزاده میرزائی، هویت ایرانی (۴)، صفحه ۱۲۸ تا ۱۳۰)

تشریح عبارتهای غلط:

الف) جامعه مشرک جامعه‌ای است که براساس عقاید و ارزش‌های باطل شکل می‌گیرد.

ب) لازمه بسط هویت جهانی اجتماعی، افزایش جمعیت است نه کاهش جمعیت

منطق (غیرمشتکی)

۱۹۱-

(فاطمه شومیری، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۰۷ و ۱۰۸)

در این آیه کافران، مؤمنان را نادان خوانده و با به کار بردن این صفت منفی در تلاش‌اند تا ایمان آوردن آن‌ها را بی‌ارزش جلوه‌دهند. پس مغالطه‌ی مسموم کردن چاه است که از مغالطات بر اثر عوامل روانی است.

۱۹۲-

(فاطمه شومیری، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۰۳ و ۱۰۴)

ترفندهای تبلیغاتی جهت اقناع دیگران است پس در فن خطابه کاربرد دارد. غافلگیر کردن دیگران با طرح نتیجه استدلال جهت غلبه بر دیگران است و در فن جدل کاربرد دارد و استفاده از زبان بدن نیز جهت اقناع دیگران در فن خطابه کاربرد دارد.

۱۹۳-

(فاطمه شومیری، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۰۵ تا ۱۱۳)

حس خودخواهی باعث می‌شود که گاهی اشتباهات خود و بستگان خود را نبینیم و یا به ناحق از آنها حمایت کنیم.

۱۹۴-

(فاطمه شومیری، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۰۵ و ۱۰۶)

کلمات دارای بار ارزشی متفاوتی هستند در عبارت «الف» گوینده با بار ارزشی مثبت به دنبال آن است که تنبلی مدیر را توجیه کند عبارت «ب» بار ارزشی منفی دارد و عبارت «ج» بار ارزشی مثبت دارد.

۱۹۵-

(کوثر دستورانی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۰۳ و ۱۰۴)

الف) در جریان یک مناظره تلویزیونی هر یک از کاندیدها سعی در شکست طرف مقابل دارند - غلبه بر دیگران
ب) اعتراف گرفتن از طرف مقابل در جهت پذیرش سخن خود به صورت مرحله به مرحله به منظور شکست طرف مقابل انجام می‌گیرد - غلبه بر دیگران
ج) در مثال مذکور به دنبال اقناع مشتری‌ها به منظور خرید کالاهای فروشگاه هستیم.

۱۹۶-

(فاطمه شومیری، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۰۳ و ۱۰۴)

گاهی در زندگی در پی قانع کردن دیگران هستیم. در مثال مذکور در صورت سؤال سعی در اقناع فرد برای پذیرش مطلبی است، هم‌چنین در علوم مانند فلسفه و ریاضیات در پی فهم حقایق هستیم.

۱۹۷-

(عاطفه ربابه صالحی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۰۳)

تفاوت مهم میان متفکر «نقاد و غیرنقاد»، جدی گرفتن فرایند تفکر و توجه آگاهانه به آن و پرسیدن سؤالات درست و به‌جا است.

۱۹۸-

(عاطفه ربابه صالحی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۱۰ و ۱۱۱)

همه‌ی گزینه‌ها مغالطه‌ی توسل به احساسات دارند. به‌جز گزینه «۳» که مغالطه‌ی تله‌گذاری دارد.

۱۹۹-

(مانندسازات شاهمرادی، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۹۹)

پرورش مهارت‌های تفکر صحیح و ارزیابی استدلال‌ها همچون اکثر فعالیت‌های انسانی نیازمند تمرین و تکرار است.

۲۰۰-

(سیرمهمرضا آزرکسب، *سنجشگری در تفکر*، صفحه‌ی ۱۰۶ و ۱۱۳)

در این گزینه، مغالطه‌ی مسموم کردن چاه رخ داده است که نوعی مغالطه در اثر عوامل روانی است.

توضیح نکات درسی:

پنج نوع مغالطه در اثر عوامل روانی وجود دارد: مغالطه‌ی بار ارزشی کلمات، مغالطه‌ی مسموم کردن چاه، مغالطه‌ی تله‌گذاری، مغالطه‌ی توسل به احساسات و مغالطه‌ی بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه، مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر رخ داده است که نوعی مغالطه در الفاظ و تعاریف است.

گزینه «۲»: در این گزینه، مغالطه‌ی تمثیل ناروا رخ داده است که نوعی مغالطه در قضایا و استدلال است.

گزینه «۴»: در این گزینه، مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری رخ داده است که نوعی مغالطه در الفاظ و تعاریف است.